

26. 7. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně je upraveno mimo jiné v zákoně č. [218/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále též jen „rozpočtová pravidla“ nebo „zákon“), a to v ustanovení § 44 odst. 1 tohoto předpisu. Za porušení rozpočtové kázně se považují případy, kdy dochází k neoprávněnému použití prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu, neoprávněné použití a zadržetí prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a jiné. Za porušení rozpočtové kázně se vyměřuje odvod za porušení rozpočtové kázně a penále (dále také „odvod a penále“) ve výši stanovené § 44a odst. 4 zákona ve znění účinném v době poskytnutí peněžních prostředků (viz přechodná ustanovení zákona).

DÁŇA, PERGL & PARTNEŘI
Advokátní kancelář

Dále je třeba si uvědomit, že v souladu s § 44a odst. 9 zákona lze odvod a penále vyměřit do deseti let od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně. Jedná se o velmi dlouhou dobu, nicméně v souladu s § 44a odst. 10 rozpočtových pravidel může Generální finanční ředitelství z důvodů hodných zvláštního zřetele zcela nebo zčásti prominout odvod za porušení rozpočtové kázně. Žádost se podává prostřednictvím správce daně, který odvod uložil. Rozpočtová pravidla nedefinují, co jsou důvody hodné zřetele. Je tedy zřejmé, že se jedná o případ správního uvážení, to znamená, že záleží na tom, jak žádost posoudí příjemce této žádosti, který o ní bude rozhodovat.

Generální finanční ředitelství proto vydalo nový pokyn č. GFŘ - D - 9 k rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně (dále také jen „pokyn“). Účelem pokynu je stanovit jednotná pravidla pro jednotné posuzování žádosti o prominutí odvodu nebo penále za porušení rozpočtové kázně a tím zajistit jednotné rozhodování v identických nebo obdobných případech porušení rozpočtové kázně tak, aby bylo zamezeno zvýhodnění některých žadatelů a tím poskytnutí veřejné podpory, podle práva Evropské unie. Tento pokyn vymezuje skutečnosti, v jejichž faktickém naplnění lze spatřovat zákonem stanovené důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 44a odst. 10 zákona, pro něž může dojít k prominutí odvodu anebo penále za porušení rozpočtové kázně, a kritéria, podle kterých bude o předložených žádostech rozhodováno.

Pokyn tedy s účinností od 1. července 2012 stanoví, co se rozumí „důvody hodné zvláštního zřetele“. Za výjimečný případ je považována situace, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo v důsledku:

- prokázané chyby poskytovatele,
- nesoučinnosti poskytovatele,
- z důvodu živelné katastrofy,
- státem změněné či zapříčiněné situace.

U žadatelů - fyzických osob se výjimečným případem rozumí též ohrožení výživy žadatele nebo na jeho výživu odkázaných osob.

Ostatní důvody hodné zvláštního zřetele pokyn vymezuje jako:

a) porušení pravidel pro zadávání zakázek s výjimkou případů neprovedení výběrového řízení, nedodržení povinnosti uveřejnit oznámení o zahájení zadávacího řízení, úmyslné nastavení kritérií v rozporu se zákonem, v případě dodatečných zakázek nedodržení povinnosti postupovat v souladu se zákonem;

b) porušení povinnosti v případě, že do doby podání žádosti o prominutí došlo k pozdnímu splnění této povinnosti a prodlení s plněním této povinnosti nemělo vliv na naplnění účelu dotace;

c) nedodržení stanovených limitů, parametrů či lhůt, souvisejících s naplněním účelu dotace;

d) nedodržení podmínek, které poskytovatel stanovil v souvislosti s povinností vlastního spolufinancování příjemce či povinností dodržet maximální podíly poskytnutých prostředků na celkových nákladech operace v případech, kdy povinnost dodržet maximální podíly poskytovatelem stanovené v jednotlivých letech byly splněny k okamžiku ukončení operace, resp. nebyly překročeny podíly poskytnutých prostředků za operaci celkem, nebo v případech porušení povinnosti přednostního proinvestování (vkladu) vlastních zdrojů, pokud byl k okamžiku ukončení operace dodržen, resp. nebyly překročeny podíly poskytnutých prostředků za operaci celkem;

e) převedení poskytnutých prostředků na jiný než stanovený účet, a to u příjemce, který má povinnost mít zřízen zvláštní projektový účet, přičemž před podáním žádosti o prominutí došlo k navrácení těchto prostředků zpět na projektový účet; jedná se však pouze o případy, kdy dosud nedošlo k zařazení tohoto mylně provedeného výdaje do žádosti o platbu podané příjemcem (obdobně pak v případě úhrady faktur z projektového účtu včetně DPH, která není způsobilým výdajem, pokud dojde následně k přesunu těchto prostředků zpět na projektový účet); nebo porušení povinnosti provádět veškeré finanční operace prostřednictvím zvláštního účtu;

f) porušení povinnosti spočívající v poskytnutí zálohové platby ze strany příjemce, bylo-li provedeno její řádné zúčtování do doby finančního vypořádání operace;

g) nedodržení poskytovatelem stanovených následných podmínek souvisejících se zachováním výsledků realizace po určitou dobu od ukončení realizace operace; prominutí je však nepřijatelné, pokud se jedná o nedodržení povinnosti zachování stálosti operací dle čl. 57 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;

h) porušení povinnosti zajistit informační a propagační opatření, avšak pouze za předpokladu, že nedodržení této povinnosti nemá vliv na naplnění účelu dotace;

i) porušení povinnosti vlastnictví / nájmu, pokud toto porušení neovlivňuje splnění následných podmínek a účelu poskytnutých prostředků; prominutí je však nepřijatelné, pokud se jedná o porušení povinnosti zachování stálosti operací dle čl. 57 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006; nebo porušení povinnosti pojistit majetek pořízený z dotace;

j) použití investičních prostředků na úhradu neinvestičních výdajů a naopak při zachování účelovosti

poskytnutí prostředků;

k) výdej prostředků státního rozpočtu organizační složkou státu nad výši stanovenou závazným ukazatelem, před provedením rozpočtového opatření, nebo pokud správce kapitoly vysloví s provedeným opatřením souhlas;

l) převedení poskytnutých prostředků věcně způsobilé třetí osobě v rámci organizační nebo řídicí struktury, která projekt či akci realizovala svým jménem a na vlastní odpovědnost, přičemž v konečném důsledku byl účel poskytnutí prostředků splněn.

Pro úspěšnost samotné žádosti bude tedy důležité, jak bude žádost odůvodněna a k jak závažnému porušení rozpočtové kázně došlo. Na základě toho pak bude Generální finanční ředitelství rozhodovat, zda se jedná o důvody hodné zvláštního zřetele či nikoliv. Cílem odůvodnění žádosti by mělo být přesvědčit příslušný orgán, že jeho konkrétní případ spadá pod výše uvedené body a uplatnění příslušné sankce by mohlo být příliš tvrdé a neúměrné vzhledem k pochybení, ke kterému při použití finančních prostředků došlo. Samozřejmě při posuzování těchto žádostí by měly rozhodující orgány postupovat ve stejných případech vůči všem daňovým subjektům stejně.

Mgr. Robert Pergl

Mgr. Kristina Palla

[Advokátní kancelář Dáňa, Pergl & Partneri](#)

Na Ořechovce 580/4
162 00 Praha 6 - Střešovice

Tel.: +420 224 232 611
Fax: +420 233 313 067
e-mail: akdpp@akdpp.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)